

[Menning Philipsen.]

narresut. Hr. Guldberg og andre må dog vide, at netop disse boliger er spekulationsfri. Hr. Guldberg og andre må dog vide, at beboerne ejer dem i fællesskab. De må også vide, at beboerne forvalter deres egne anliggender gennem repræsentanter, som de selv har valgt.

Endvidere siger hr. Guldberg, at ejerlejlighederne i sig selv skulle være de bedste familieboliger. Der er dog grund til at sætte et meget stort spørgsmålstegn herved, for det er vel ikke altid familieboliger, som bliver udmatrikuleret som ejerlejligheder i den ældste og den ældre boligmasse.

Videre siger hr. Guldberg, at det, man nu gør, er, at man afskærer folk fra at komme til at eje disse ejerlejligheder i et andelsselskab. Hvem siger, man gør det? Jeg går ud fra, at hvis man fastholder ministerens lovforslag om, at man kun kan etablere ejerlejligheder i nyopført byggeri, er der intet til hinder for, at de mennesker, der køber, henholdsvis opfører, disse lejligheder, også kan organisere sig i et andelsselskab. Der er efter min mening aldeles ingen rimelig grund for påstanden om, at man vil afskære folk fra at komme til at eje dem i form af et andelsselskab.

Der er heller ingen rimelig baggrund for påstanden om, at hermed afsvækker man lejerdemokratiet, beboerdemokratiet.

Når hr. Guldberg så oveni hævder, at det, vi nu gør, er at lave nye restriktioner, må jeg hertil svare: nej, det gør vi ikke; vi afskaffer restriktioner. Sagen er jo, at man hidtil har opretholdt restriktioner, når det drejer sig om ejerlejlighedsloven, som i hvert fald ikke var intelligente. Vi synes; at det, man gør nu, er betydelig mere intelligent.

Må jeg vedrørende genudlejningsforhøjelserne sige, hvad jeg tidligere har sagt offentligt og derfor også kan tillade mig at sige her: jeg har den opfattelse, at hvad tåbeligheder angår, bar den tidligere lov førstepriisen. Den vidnede efter min mening om en total mangel på forståelse for lejersynspunkter, og den havde i høj grad vilkårlighedens præg. Den tilsidesatte klart og tydeligt de oprykningsregler, som boligministeriet selv har konfirmeret i det almennyttige byggeri. Lad mig give et eksempel: en familie boede i en bolig, der var opført omkring 1948. Bør-

nene var vokset fra hjemmet og var nu flyttet hjemmefra; de havde hele tiden boet i en 4 værelses lejlighed. Nu var husmoderen blevet træt af at gøre den store lejlighed ren, hun ville godt have en lidt nemmere, hvad der er naturligt, og flytte ned i en 2 værelses lejlighed i den samme opgang. Hvad var resultatet? Resultatet var det enkle, da det skete efter genudlejningsforhøjelsernes indførelse, at denne familie kom til at betale mere i husleje for en mindre lejlighed end den, de forlod. Det er dog ikke rimeligt. Man kan ikke med sandheden i behold påstå, at det var noget særdeles genialt.

Nu ophæves disse genudlejningsforhøjelser i det almennyttige byggeri, men de ophæves ikke i det private byggeri under henvisning til, at det ville være i strid med grundloven. Det siges, at her er tale om et kontraktforhold, som er indgået mellem en lejer og en ejer, og jeg skal naturligvis ikke bestride, at der kan være tale om, at man bryder et kontraktforhold, som er indgået på lovens grund. For dog at råde bod herpå har vi i mit parti stillet et ændringsforslag, som ganske enkelt betyder, at hvis en lejlighed i det private byggeri, som for nærværende er belagt med en genudlejningsforhøjelse på 25 pct. af 1974-lejen — og jeg synes, der er grund til at understrege, at det ikke er af den aktuelle leje på det tidspunkt, hvor man flyttede ind, men af 1974-lejen — igen skal lejes ud, efter at denne lovændring er trådt i kraft, er der ingen begrundelse for at give ejeren disse 25 pct. ekstra. Det er årsagen til, at vi har stillet vort ændringsforslag.

Vi hørte den socialdemokratiske ordfører hævde, at det ville være lovstridigt. Det kan jeg ikke afgøre om det er. Men hvis denne påstand er rigtig, har vi her i hvert fald et eksempel på, hvem det er, man beskytter, og hvem man har villet beskyttet med den lovgivning, man lavede, da man indførte genudlejningsforhøjelserne. Det er et eksempel på, at den, man beskytter nu med loven i hånden, er den stærkere i forhold til den svagere. Man beskytter nemlig med loven i hånden ejeren, som på et eller andet tidspunkt har fået en forhøjelse i ejendomme, som han måske aldrig nogen sinde skulle have haft; der skulle måske have været en nedsættelse. Det er ejeren, man beskytter i forhold til lejeren. Lejeren bliver skudt eller